

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Pedagogika ogólna (Wykład), PG_00150115						
Kierunek studiów	Pedagogika (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Pedagogiki Ogólnej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Adela Kożyczkowska				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		45.0	75
Cel przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> Zapoznanie z tożsamością pedagogiki jako dyscypliny naukowej i pedagogiki ogólnej jako sybdyscypliny pedagogiki Zapoznanie ze źródłami i sposobami konstruowania wiedzy o edukacji Zapoznanie z literaturą pedagogiczną Zapoznanie z językiem / terminologią współczesnej pedagogiki oraz jej teoretycznymi źródłami Zapoznanie z kierunkami rozwoju współczesnej refleksji pedagogicznej 						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDMU2_W02] zna w pogłębionym stopniu miejsce pedagogiki w systemie nauk, rozumie jej rolę oraz przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami i dziedzinami nauk	[K_W02] Student zna ontologiczne i epistemologiczne uwarunkowania tworzenia wiedzy pedagogicznej; rozumie jej metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami nauk społecznych;	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDMU2_W05] Absolwent zna w pogłębionym stopniu subdyscypliny pedagogiki, w tym ich terminologię, teorię i metodykę	[K_W05] Student zna przedmiot badań pedagogiki ogólnej i rozumie jej rolę jako subdyscypliny pedagogiki	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDMU2_U02] potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin m.in. w celu: analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, pomocowych; pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; projektowania i realizacji programów wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do różnych odbiorców	[K_U02] potrafi rozpoznać teoretyczne podłoże wskazanego zjawiska / faktu / procesu edukacyjnego (kryjące się za nim idee i motywacje)	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDMU2_W03] zna w pogłębionym stopniu współczesne kierunki rozwoju pedagogiki, jej nurty i systemy pedagogiczne, rozumie ich filozoficzne, historyczne i kulturowe uwarunkowania	[K_W03] Student rozumie związek między ideami i praktykami edukacyjnymi, zna główne kategorie współczesnej refleksji pedagogicznej (wiedza, wolność, emancypacja, tożsamość, podmiot) i wiąże je z odpowiednimi teoriami pedagogicznymi, identyfikuje podstawowe idee leżące u podłoża głównych kierunków współczesnej pedagogiki, rozumie uwarunkowania kontekstowe i dynamikę rozwoju głównych kategorii współczesnej refleksji pedagogicznej;	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDMU2_W01] Absolwent zna w pogłębionym stopniu terminologię używaną w pedagogice oraz jej zastosowanie w pokrewnych dyscyplinach i dziedzinach nauk	[K_W01] Student zna wybrane praktyki językowe pedagogiki, rozpoznaje charakterystyczną dla nich terminologię, rozumie jej zastosowania w naukach społecznych;	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	<p>1. Tożsamość współczesnej pedagogiki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historia pedagogiki: od praktyki edukacyjnej poprzez refleksję nad edukacją ku pedagogice naukowej • przedmiot pedagogiki • system pojęć pedagogicznych • epistemologiczne przesłanki badań pedagogicznych • teorie pedagogiczne • związki pedagogiki z innymi dyscyplinami naukowym i dziedzinami wiedzy • paradygmaty pedagogiczne • pedagogika ogólna jako metateoria pedagogiki <p>2. Literatura pedagogiczna</p> <ul style="list-style-type: none"> • doświadczenie i przekaz kulturowy (potoczne teorie wychowania) • przednaukowa refleksja pedagogiczna (utopie pedagogiczne, filozoficzne traktaty pedagogiczne) • naukowa wiedza o wychowaniu (naukowa literatura pedagogiczna) • studiowanie literatury pedagogicznej - od wiedzy publicznej do wiedzy osobistej <p>3. Języki współczesnej pedagogiki</p> <ul style="list-style-type: none"> • związek między bytem a sposobem jego prezentacji • teoria reprezentacji - język naukowy pedagogiki • teoria interpretacji - język filozoficzny pedagogiki • zwrot lingwistyczny w pedagogice: • język jako reprezentacja rzeczywistości • język jako narzędzie komunikowania się / dialogu • język jako narzędzie społecznego działania • język jako praktyka przemocy <p>4. Kategorie organizujące współczesną refleksję o wychowaniu</p> <ul style="list-style-type: none"> • podmiot <ul style="list-style-type: none"> • dyskursywne konstruowanie podmiotu • Wielki/Mocny Podmiot versus podmiot mały/słaby • wiedza <ul style="list-style-type: none"> • wiedza jako narzędzie wyzwolenia (tradycja modernistyczna) • wiedza jako narzędzie zniewolenia (tradycja postmodernistyczna) • wolność <ul style="list-style-type: none"> • pedagogiczne aplikacje modernistycznej idei emancypacji • wolność jako konstrukt społeczny • pedagogiczne aplikacje postmodernistycznej idei emancypacji 								
Wymagania wstępne i dodatkowe									
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">Sposób oceniania (składowe)</th> <th style="width: 25%;">Próg zaliczeniowy</th> <th style="width: 25%;">Składowa oceny końcowej</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Egzamin: pytania zamknięte; pytanie otwarte</td> <td>51.0%</td> <td>100.0%</td> </tr> </tbody> </table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	Egzamin: pytania zamknięte; pytanie otwarte	51.0%	100.0%		
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej							
Egzamin: pytania zamknięte; pytanie otwarte	51.0%	100.0%							
Zalecana lista lektur	<p>Podstawowa lista lektur</p> <p>Uzupełniająca lista lektur</p> <p>Adresy eZasobów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A.Folkierska, Pytanie o pedagogikę, Warszawa 1990; • Racjonalność pedagogiki, red. T.Hejnicka Bezwińska, Bydgoszcz 1995; • M.Lewartowska - Zychowicz, Między pojęciem a kategorią, Kraków 2001; • Odmiany myślenia o edukacji, J.Rutkowiak (red.), Kraków 1995; • A.Męczkowska, Podmiot i pedagogika, Wrocław 2006; • T.Szkudlarek, Wiedza i wolność w pedagogice amerykańskiego postmodernizmu, Kraków 2009; • Odmiany myślenia o edukacji, J.Rutkowiak (red), Kraków 1995. 							
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania									
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy								

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.